

„Akard a változást!”

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Ha abból indulunk ki, hogy a világ, amelyet jelenlegi tudati fejlettségi szintünkön érzékelünk, különbözik mások világától, akkor szembe kell néznünk azzal a problémával, hogy saját világunkat igazi kihívás megosztani másokkal. Talán nem is az a kérdés, hogy milyen a világ, hanem sokkal inkább az, hogy mi milyenek vagyunk, milyen jelentésekkel ruházzuk fel élményeinket, akarjuk-e a változást, képesek vagyunk-e a változásra. Nem az a lényeg, hogy mit hozunk magunkkal, hanem az, hogy mit kezdünk a talentumokkal. Itt és most dönthetünk az életmódunkról, ami gondolataink és tetteink irányultságáról, a beállítottságunkról, a személyiségünkről, a világképünkről szól. Az életünkkel annyit kezdhethetünk, hogy azt az utat választjuk, amelyikben a legjobban hiszünk, és megpróbáljuk felemelni olykor lefelé botorkáló, lehangolt énünket. Az a dolgunk, hogy az életfeladatainkkal, társadalmi kötődéseinkkel (értelemmel és örömmel teli munkavégzés, társasági kapcsolódás, bensőséges kapcsolatok) hazugság nélkül szembenézzünk. Fontosak a társadalmi kötődések, hiszen csak társadalmi kontextusban válik valaki egyénné. Az interperszonális kapcsolatok célja a közösségi érzés megtapasztalása, melynek során a többi létezőt (a múltban, a jelenben és a jövőben létező embert, állatot, növényt, élettelen tárgyat, a végtelen kiterjedését) társaként értelmezzük, s ebben az „együttrezgésben” otthonra lelhetünk. E kontextusban idézhetjük Hermész Triszmegisztosz szavait: *„Ami alant van, olyan, mint ami fent van, és ami fent van, olyan, mint ami alant van, az egy csodájának kiteljesedésére.”* (Kárpáti, 2020, p. 267.).

Ha magunk elé vesszük a földgömböt, és forgatjuk, akkor pillanatokon belül beláthatjuk, hogy annak minden pontja központi, miközben egyik sem az. Az én a földgömb pontjaihoz hasonló módon a nagy egész része, a közösség tagja. Csak akkor tapasztaljuk meg az összetartozás érzését, ha önszántunkból vállalunk kötelezettséget, és nem arra gondolunk, hogy mit kaphatunk másoktól, hanem arra, hogy mit adhatunk. Hamvas Béla *Útravalója* is erre tanít bennünket: *„A boldogságot csak az bírja el, aki elosztja. A fény csak abban válik áldássá, aki másnak is ad belőle.”* Miért lelhetünk otthonra, amikor adunk valamit? Miért nem dönthetjük el mi, hogy hasznos-e az, amit adunk? Miért lehet elegendő a boldogságunkhoz csupán a hozzájárulás gesztusa? Hogyan élhetjük meg a szabadságunkat a közösségi érzésben? A valóságra irányuló sok nyitott kérdés keresővé formálja az embert. A keresés talán fontosabb, mint a találás, hiszen a keresés során rugalmassá válunk, kitágul a tudatunk, formálódik az énünk. Az én ereje pedig felfoghatatlanul nagy. Hiszen, ha megváltozunk, a világ is megváltozhat. Nem várhatunk arra, hogy majd mások megváltoztatják helyettünk a világot.

Adler nyomán mondhatjuk, hogy mindig kell valaki, aki elkezd. Lehet, hogy mások nem fognak együttműködni, de ez az ő történetük.

Hölgyeim és Uraim! Formálódó énünkről szól a szegedi festőművész, Ale Ildikó kiállítása, melynek terében 20,5 folyóméter szélességben 19, egymáshoz, Önökhöz, a nagy egészhez kapcsolódni kívánó alkotást láthatunk. Tóth Csaba Munkácsy-díjas festőművész, Ale Ildikó mélyen tisztelt főiskolai tanára lírai expresszívnek nevezte a művésznő érzékenységről és erőteljes kifejezési gesztusokról tanúskodó stílusát. A kiállítás 3 nagyobb tematikus egységből áll: az első két egység intermediális határátlépések lenyomatainak keresztül mutatja be az itt és most-ban vagy éppen az útközben lévő én formálódásának különböző módozatait. Az első egységben (javarészt a lépcsőnél) megtekinthető képek horizontális irányú párbeszédet kezdeményeznek magyar nyelven alkotó költők (Petőfi Sándor, Simai Mihály, Weöres Sándor) műveivel, miközben saját médiumuk határait tematizálják, és innovatív módon átlépik azokat. Ale Ildikó intermediális kísérletezésének kulturális funkciója többek között az, hogy átörökítésre méltó értékvilágok evokációjával a mediális hálózat szövete gazdagodjon. Irina Rajewsky (2004) világos médiahatárokból kiinduló klasszifikációjának nyomán intermediális hivatkozásnak tekinthetjük a *Kép Petőfi Sándor Minek nevezzelek? c. verséhez* c. alkotást, hiszen a szukcesszivitás elvének alávetett, időművészetnek tekinthető költészet megfogalmazásmódjait vitte át a szimultaneitásnak alávetett térművészeti felületre. Ale Ildikó szavaival élve: „A képen gömbformák, körvonalak, fénysugarak, lépcsők, utak, hullámvonalak, kontúrokkal lehatárolt részek váltakozása szimbolizálja azt az érzelmi és gondolati fluktuálást, amellyel a költő folyamatosan újra és újra válaszási kísérletet tesz a minek nevezzelek kérdésre.” A (lépcsőnél elhelyezett) vers olvasásakor érezhetjük, hogy a szavak csak lineáris, elkülönülő, szukcesszív rendet ismernek. Felsorakoznak, mint a rózsafűzér gyöngyei. A nyelv szekvenciális jellege persze csak akkor probléma, ha a leírásnál a dolgok szimultán jelenlétét, a ’minden most van’-t kívánjuk érzékelni. Nos, éppen erre az artikulációra, a ’minden most van’ érzékeltetésére képes Ale Ildikó képi szintaxisa.

A második kiállítási egység elemei is (melyek közül 4 mögöttünk látható) intermediális hivatkozásoknak tekinthetők. A médiumok közötti áteresztőképességnek, a kép muzikalizálásának izgalmas példája a *Muzsika Chopin-től I. és II.*, továbbá a *Kép Blaho Attila Absztrakt I. elektronikus szerzeményéhez* és a *Kép Blaho Attila Absztrakt V. elektronikus szerzeményéhez*. Az „Ez a kékszakállu vára” c. alkotás fontos zenei szövegrészek szemantikájának vizuális besűrítésére vállalkozik. Eleve egy médiafüzióból születő operára hivatkozik, melyet Bartók Béla alkotott Balázs Béla szövegkönyve alapján. A férfilelek

legmélyebb zugainak feltárását tematizáló kép az általam érzékelt Ale-világban olyan vertikális irányú interperszonális kapcsolatot modellez, amelyben a rejtett dolgok erőszakos megismerése tragédiához vezet. Határátlépésnek számít ugyanis, ha beavatkozunk a másik feladataiba, hiszen a beavatkozással magunk alá gyűrjük a másikat.

A harmadik egységet képező, öt, vegyes technikával készített alkotásból álló, *Formálódó énünk* c. ciklus az alulhangoltságból való felemelkedés lehetőségét tárja elénk. A monotípiára készült alkotásokon visszaköszönnek Ale Ildikó korábbi képi világának meghatározó elemei (a festői és a grafikai elemek együttes alkalmazása, a folt és a vonal találkozása, a gyermekrajz, mint kapcsolódási felület az ősalaphoz, az egyensúlykereső gesztus a szerkesztésben, a gömbforma felvillanása, a nézőpontok sokasága, a figurativitás és az absztrakt határmezsgyéjén való indázó mozgás, a vertikális formák. A ciklus alakzatain megjelenő, belső utakat szimbolizáló vonalak hol erőről, hol erőtlenségről, hol lendületről, hol visszafogottságról, hol jelenlétről, hol eltűnésről árulkodnak. Az alakzatok külső kontúrjaiból kikandikáló cérnavégek a 'világba vetett' én vertikális és horizontális irányú kötődés-érzékelését sejtetik. Míg a ciklus első képén (amely a meghívón is látható) két kivétellel minden vonal - még az erőteljesen felfelé törő két vonal is - egy kezdő és végponttal rendelkező, kinetikus mozgást megjelenítő, lezárt ív, a *Formálódó énünk IV. c.* képen, melynek felső negyedében kibontakozni látszik egy szép női alak, megszűnik a kikandikáló cérnavégek lezártága, hogy a cikluszáró képen nagyot nőhessenek a cérnavégek, elérhessék akár a kép határát is, jelezvén, hogy kapcsolódni kívánnak a nagy szövethez. Itt újra megjelenik az arisztotelészi 'energia': egy olyan mozgás, amelyben most formálódik, ami eddig kialakult, s amelyben a folyamat az eredmény. Ha azért vállalkozunk hegymászásra, hogy feljussunk a csúcra, akkor az kinetikus mozgás, ugyanakkor, ha a cél maga a hegymászás, és nem csupán a csúcs meghódítása, akkor a hegymászás 'energia'-életmód, melynek lényege nem a múltba tekintés, vagy a jövő folyamatos kémlélése, hanem az itt és a most-ban való teljes szívvel létezés. Azzal foglalkozunk szívből és lelkiismeretesen, amit most tehetünk.

Amikor a közösségi érzés megélésekor szabadságra törekszünk, természetesen eltévedhetünk. Az a bennünk lévő kis 'gömb', melyről olykor elfeledkezünk, mely az egyensúlyunk megtartásáról gondoskodik, iránytű lehet a válaszúton. Mindegy, milyen léthelyzetben vagyunk, és vannak-e olyanok, akik esetleg nem kedvelnek bennünket, amíg másoknak adunk, addig jó úton járunk. Kérem, figyeljék majd meg, hol és milyen formában jelenik meg a gömb a *Formálódó énünk V. c.* képen!

Hálás vagyok Ale Ildikónak, mert alkotásainak szemlélése, tiszteletreméltó művészetközvetítői tevékenységének figyelemmel kísérése felidézi bennem Márai Sándor (2002, 14. p.) számomra oly fontos sorait: „S mert vándor vagy, minden nap tovább kell menned az úton, mely egyetlen célod, tehát lelked és a lelkedben elrejtett isteni tartalom megismerése felé vezet.” Hálás vagyok Ale Ildikónak, hogy megosztja velünk saját világát. Hálásan köszönöm, hogy a Magyar Kultúra Napján, ebben a különleges atmoszférájú térben, az „Akard a változást!” - gondolat jegyében elmondhattam Ale Ildikó műalkotásaival kapcsolatos sejtéseimet!

Nádudvari Gabriella

Megnyitó beszéd, amely 2024. január 22-én, a Magyar Kultúra Napján hangzott el Ale Ildikó festőművész *Formálódó énünk* c. kiállításán, a Körösy József Közgazdasági Technikum Kék terem galériájában.

Források:

Szöveg:

Adler, Alfred (1994). *Életünk jelentése*. Kossuth Kiadó.

Adler, Alfred (1996). *Életünk értelme*. Kossuth Kiadó.

Adler, Alfred (1998). *Életismeret*. Kossuth Kiadó.

Kárpáti, Gábor Csaba (szerk.) (2020). *Hermész Triszmegisztosz bölcsessége*. Helikon Kiadó.

Márai, Sándor (2002). *Füves könyv*. Helikon Kiadó.

Rajewsky, Irina O. (2004). *Intermedialität*. Francke Verlag.

Rajewsky, Irina O. (2004). „Intermedialität – Eine Begriffsbestimmung” In: Bönnighausen, M & Rösch, H. (Eds.). *Intermedialität im Deutschunterricht*. Schneider Verlag. pp. 8-30.

Képcím:

„Ez a kékszakállu vára.” c. kép címének inspirációs forrása:

Balázs, Béla és Bartók, Béla (é.n.). *Ez a kékszakállu herceg vára. Opera 1 felvonásban*. p. 4.

URL: <https://mek.oszk.hu/20900/20937/20937.pdf>

Képcím:

Kép Petőfi Sándor Az utolsó virágok c. verséhez c. kép inspirációs forrása:

Szalai, A. & Kiss, J. (1985, szerk.). *Petőfi Sándor költeményei*. Helikon Kiadó. p. 628.

Képcím:

Kép Petőfi Sándor Minek nevezzetek? c. verséhez c. kép inspirációs forrása:

Szalai, A. & Kiss, J. (1985, szerk.). *Petőfi Sándor költeményei*. Helikon Kiadó. p. 715.

Meghívó

A Szegedi SZC Kőrös József Kozgazdasági Technikum tisztelettel meghívja Önt A magyar kultúra napja alkalmából rendezett

Ale Ildikó
festőművész

FORMÁLÓDÓ ÉNÜNK

című egyéni kiállítására

Időpont:
2024. január 22. hétfő, 11.00

Helyszín:
Szegedi SZC Kőrös József Kozgazdasági Technikum
6720 Szeged, Stefánia 14.
Kék terem kiállító galéria

A tárlatot megnyitja:
Dr. Nádudvari Gabriella
adjunktus
SZTE JGYPK Alkalmazott Egészségtudományi és Környezet: Nevelés Intézet

Köszöntőt mond:
Farkasné Székely Angéla
igazgató
Szegedi SZC Kőrös József Kozgazdasági Technikum

Zenei közreműködő:
Farkas Mirella
csellótanár, mesterpedagógus

A kiállítás megtekinthető:
2024. február 02-ig
Nyitva tartás:
H-CS: 8.00 -14.30, P: 8.00 -13.00

Telefon: 62-547-157,
Weboldal: www.korosy.hu,
E-mail: info.korosy@korosy.hu
A művész honlapja: www.aleatelier.hu

Ale Ildikó témaválasztásaiban következetesen jelenik meg a költészet és a zene világa, valamint az érzelmek, emberi kapcsolatok kifejezhetősége. A jelenlegi anyag nagyrésze új műveket tartalmaz. Összeállításában a művész kiemeli azokat a társelművészeti kulturális értékeket, melyek értelmezése és vizuális leképezése számára fejlődést jelentett alkotói személyiségének és műveltségének formálódásában. A tárlat elnevezését egy friss, öt műből álló sorozat címére építi, mely elvont módon mesél egyéniségünket érintő folyamatokról.

Farkasné Székely Angéla igazgató
Dr. Nádudvari Gabriella adjunktus
Ale Ildikó festőművész

Tárlat-enteriőr részlet
Irodalmi ihletésű művek

Kép Petőfi Sándor Az utolsó virágok c. verséhez, 2022
Kép Petőfi Sándor Minek nevezzelek? c. verséhez, 2022

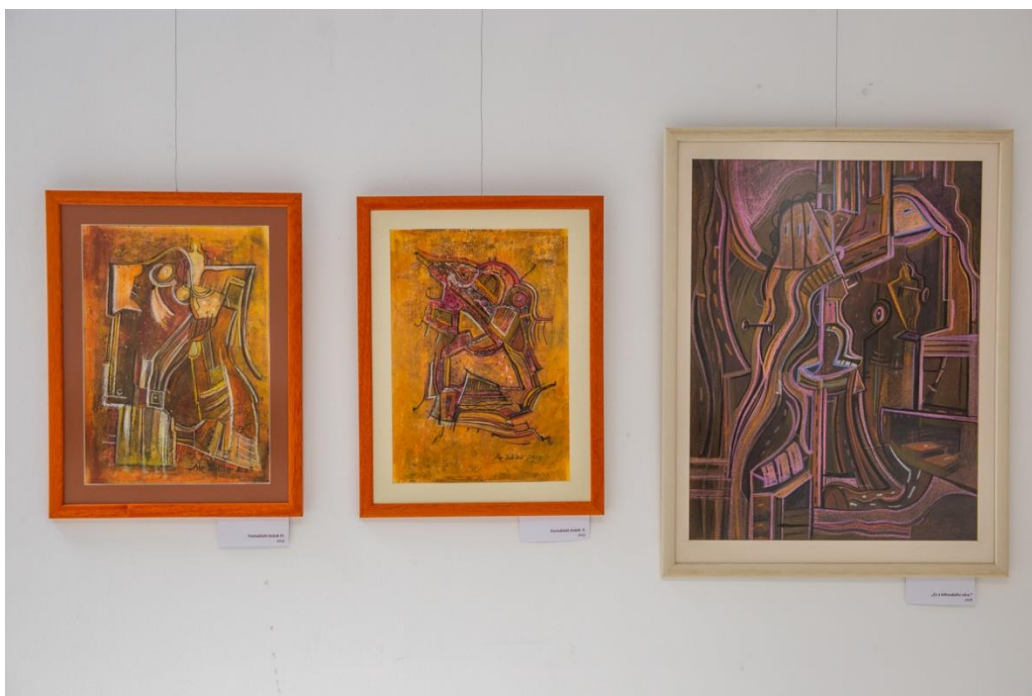
Muzsika Chopintól II.-I., 2022 (képszéleken)
Kép Blaho Attila Absztrakt V., I. elektronikus szerzeményéhez, 2018

Tárlat-entériőr részlet

Formálódó énünk I., V., III., 2023

Formálódó énünk IV.,

Formálódó énünk II., 2023

„Ez a kékszakállu vára.”, 2018

Gordonka–variációk IV., 2002

Cselló, 2003

Gordonka-variációk VI., 2002

Fotó: Wolf Edina

Nádudvari Gabriella
www.stiluskommunikacio.eu

Ale Ildikó
www.aletelier.hu